

A tavasz illatai

Recéshagymájú nőszirom

Szeldeltlevelű orgona

FOTÓ: MEGYESI ÉVA, PIXABAY

Minden évszakra sajátos illat jellemző, melynek csak egy része köszönhető a növényeknek. A tél hidegében nyíló, mint a varázsmogyorók, vagy éppen a kikeleti bangiták nagyon diszkrét illattal lepnek meg bennünket, szinte csak közvetlen közelükben élvezhetjük azt. A tavasz aztán elhozza a friss levegő és a föld illatát is. Vannak virágok, melyekhez még közel kell hajolni, de mások már az egész kertet betöltik.

Atél dermedtsége után a talaj minden lakója életre kel. Folytatódnak a mélyben a különböző szerves anyagok átalakítási folyamatai, melynek eredményeként létrejön a növények számára felvehető tápanyag. Ezeknek a lebontó folyamatoknak köszönhető a tavaszi föld illata, amelyet a tavaszi ültetéskor, kapáláskor, gereblyézéskor érzünk igazán erősen. Mindez kiegészül az élénk színű tavaszi virágok látványával és frissességével, a tavasz sugárzó fényű, színekkel teli ébredésével.

RECÉSHAGYMÁJÚ NŐSZIROM (*Iris reticulata*) – ahogy megjelennek az első meleg tavaszi napok, ez a kicsi növény pillanatok alatt kinyitja lila, kék vagy bordó árnyalatú illatos szirmait. Sziklakertekben, kaspókban, erkélyládákban egyaránt nevelhetjük, magassága alig több mint 15 centiméter. Jól mutat a vele egy időben nyíló sárga virágú krókuszok társaságában. Napra ültessük.

NÁRCISZMEZŐK – a tavaszi virágzású hagymásokat, köztük a nárciszokat ósszel csoportosan ültessük el, hogy tavasszal nagy felületeket színesíthessenek. Kedves virágfejeikkel, szélben hajladozó leveleikkel, virágszáraikkal mindig a tavasz igazi kedvencei maradnak. Ha közel hajolunk a virágfejekhez, meglepődünk a halvány, finom illaton, amit fajtáinak többségénél érzünk. Legillatosabb közülük talán a fehér virágú költőnárcisz (*Narcissus poeticus*). Virágaik formája nagyon változatos, színükre a sárga különböző árnyalatai és a fehér a jellemző. Amikor kinyílnak a nárciszok, tudjuk, hogy a tavasz megérkezett.

KANKALINOK (*Primula*-fajták) – ha tavasz, akkor kankalin. Sárga, piros, és megannyi más élénk színárnyalat teszi vidám-

má nekik köszönhetően az ágyásokat. Fajai közül legkedveltebb a halványsárga virágú, nálunk is őshonos szártalan kankalin, és kertészeti változatai, a sok színben kapható illatos hibridek. A méhek és lepkék is gyakran látogatják a kankalinokat, ezért a beporzóbarát kertekből sem maradhatnak ki. Kaspókba, balkonládákba ültetve ugyanolyan szépek, mint az évelőágyások szélein. Földjüket ne hagyjuk kiszáradni, és ne ültessük őket tűző napra.

SZELDELTLEVELŰ ORGONA (*Syringa × laciniata*) – az április és a május az orgonák hónapja is. Sokan kedvelik és szeretik kevés igényű bokraikat, melyek ilyenkor tavasszal a kertek virágékei lesznek. Egy-egy tavaszesti kerti séta hangulatát pedig az orgonaillat teheti felejthetlenné évről évre. Kevesen ismerik a szeldeltlevelű orgonát, pedig megérdemli a figyelmet. Halványlila virágai laza bugákba tömörülnek, kecses ágainak köszönhetően szinte légies hatású ez a kétméteres, széles bokorra fejlődő cserje.

TAVASZI BANGITA (*Viburnum × burkwoodii*) – a két méter magas, laza bokrú cserje tavasszal tele van a gömbölyded, bimbóban rózsaszín, kinyílvá fehér virágokkal. Csodás illata este is messziről hozzávezeti a kerti sétálót. Ültethetjük sövényként, vagy a kert egy jól látható pontjára is. Télizöld cserje, kedveli a napot és a félárnyékot. Könnyű nevelni, ahogy a bangiták többi tavaszi és nyári virágzású fajtáját is.

LILAAKÁC (*Wisteria*) – Kínából és Japánból indulva hódították meg a világot lila, fehér, kék és rózsaszín árnyalatú fajtái. A dúsvirágú lilaakác (*W. floribunda*) 8-10 méter, kínai társa (*W. sinensis*) 15-20 méter magasra is képes csavarodva felkúszni. Fűszeres il-

Az illatos növények vonzzák a pillangókat és sok más beporzó rovart. A biológiai sokféleség, sokszínűség egy kertben nemcsak a növények, de az állatok miatt is fontos. Ha kiválasztjuk a kedvenc illatainkat ontó növényeket, ültessük el őket a kert azon részében, ahol sokat sétálunk. Nyíljanak az ablakok alatt, a bejáratok közelében, a kerti pergolák és kiülők mellett.

Nárciszmező

Kankalinok

Tavaszi bangita

Lilaakác

Fás bazsarózsa

FŰSZERES ILLATOK

A virágot bontó növények mellett nem szabad elfelejtenünk azokról, melyeknek levelei és hajtásai is illatoznak. Ebbe a csoportba tartoznak a fűszernövények és több zöldségféle. Sokszor elég, ha tavasszal végigsimítjuk őket, vagy kicsit megdörzsöljük a leveleket, és máris ott az orrunkban a petrezselyem, a menta, a rozmaring, a citromfű vagy éppen a borsikafű illata. Használjuk őket bátran, és ültessünk kicsi fűszerkertet egy kaspóba, egy dézsába, fonott kosarakba vagy a kert egy nap-sütötte, védett szegletébe.

latú virágai miatt igazán ilyenkor kap figyelmet. Tápanyagban gazdag, mélyrétegű talajt kedvel, hosszú életű. Figyeljünk kúszó hajtásaira, soha ne engedjük az ereszcatornák és a tetők közelébe.

FÁS BAZSARÓZSA (*Paeonia x suffruticosa*) – két méter magas bokrain napos fekvésben, tápdús talajban finoman fűszeres illatú, különleges virágok nyílnak. A hajtások csúcsán jelennek meg a 20 centiméter átmérőjű, színes, telt vagy éppen szimpla virágai. Érdeemes a kert egy látványos pontjára ültetnünk, hogy áprilisban a virágaiban, ősszel pedig szeldelt leveleinek színváltozásaiban gyönyörködhessünk.

Megyesi Éva